

Baluwa ya Ichanduso yandikigwe na Yohana Ulongozi

Baluwa ya ichanduso ya Yohana yandikigwa na mtumigwa Yohana mna ikipindi cha mwaka wa 85-90 toka kuvumbuka kwa Kilisito. Yohana haitambule bule kamba yuyo mwandikaji, lakini sula ya ichanduso yolagusa kamba heyo kawona kwa meso gake ugima wa Yesu hano mwiisi na kuzilibuka kwa Yesu (Sula ya 1:1-3). Vivija wandikaji wa Yohana wa ichanduso uigala na wandikaji wa Mbuli Inogile yandikigwe na Yohana. Wanhu woitogolela kamba Yohana yuyo yandike Mbuli Inogile yandikigwe na Yohana na vivija kandika baluwa ndatu Yohana ichanduso na Yohana wakabili na Yohana wa kadatu kipindi acho kiyakalile kuko Efeso.

Yohana kawandikila baluwa ino wanhu wose wantogole Yesu mna ikipindi wanhu wantogole Yesu viwakalile wogazigwa na kibumbila cha wanhu kikemigwe “Ginostiki.” Kibumbila acho kitogola kamba Yesu kakala Mulungu kweli lakini hakalile munhu kweli viyakalile hano mwiisi. Kwa kilamuso acho Yohana kandika kamba heyo kawona kwa meso gake mbuli ya ugima wa Yesu hano mwiisi na makono gake gamkwasa Yesu (Sula ya 1:1-3). Kilamuso cha Yohana kwandika baluwa ino muladi deng'ho jake dimeme (Sula ya 1:4) na kuwagomesa wanhu wantogole Yesu sambu watende nzambi (Sula

ya 2:1) na kuwatenda sekewagoge mafundizo ga uvizi (Sula ya 2:26) na vivija kuwalagusila kamba wakomboligwa (Sula ya 5:13).

Mbuli zili mkitabu

Yohana koitambula baluwa yake na kolonga kilamuso cha kuyandika (Sula ya 1:1-4).

Abaho kosimulila Mulungu viyali mulenge na avo tukale kamba Yesu viyakalile (Sula ya 1:5-3:10).

Abaho kotukumbusa lagizo da kuinogela (Sula ya 3:11-5:12).

Komambukiza baluwa yake (Sula ya 5:13-21).

Mbuli igala ugima

¹ Tuwapetela mweye mbuli ya ayo yokemigwa mbuli ya ugima, yakalile toka mwanduso, tumuhulika na tumona kwa meso getu, tumulola na tumkwasa kwa makono getu.

² Ugima uno viulawilile tweye tuwona, na sambu tolonga kija kituwone, na towapetela mweye ugima uno wa mazuwa gose, ukalile hamoja na Tata na ulagusigwa kumwetu.

³ Towapetela kija kituwone na kituhulike, muladi na mweye vivija muilumba na tweye mna ukuilumba kwetu na Tata na Mwanage Yesu Kilisito.

⁴ Towandikila mweye mbuli zino kutenda deng'ho jetu ditelele.

Mulungu iyo Mulenge

⁵ Tuuhulika usenga uno kulawa kwa Yesu na sambu towapetela mweye kamba, Mulungu iyo mulenge na mgati mmwake mduhu ziza jojose.

⁶ Kamba twahalonga toilumba nayo kuno tung'hali tokala mdiziza, tolonga uvizi kwa mbuli zetu na kusang'hana kwetu.

⁷ Lakini kamba tokala mna umulenge kamba heyo viyali mulenge, toilumba tweye kwa tweye, na damu ya mwanage, Yesu yotusunha nzambi zetu zose.

⁸ Twahalonga hatutenda nzambi toivizila wenyego, na mduhu kweli mgati mmwetu.

⁹ Lakini twahatogola kamba tweye twa wene nzambi, Mulungu kotamaniligwa na kotenda goya, kozigela kumgongo nzambi zetu, na kotusunha na gose gehile gatutendile.

¹⁰ Twahalonga hatutendile nzambi, tomtenda heyo yawe mvizi na imbuli yake yamduhu mgati mmwetu.

2

Kilisito iyo mtazaji wetu

¹ Wanangu niwanogela, nowandikila mbuli zino muladi sekemutende nzambi. Lakini kamba munhu yoyose katenda nzambi, tunayo imoja yolongwa kwa Tata mbuli yetu, nayo ayo Yesu Kilisito, ija yeliduhu kitala chochose.

² Kilisito ayo nhosa isegeza nzambi zetu na siyo tweye twiyeke, lakini vivija na nzambi za wanhu wose wa mwiisi.

³ Twahagagoga malagizo ga Mulungu, baho to-daha kulonga kamba tumjuwa.

⁴ Munhu yolongwa, "Nimjuwa heyo," lakini hagagoga malagizo gake, munhu ayo koviza na kweli yamduhu mgati yake.

⁵ Lakini munhu yogoga mbuli ya Mulungu, munhu ayo kana unogelwa wa kweli wa Mulungu mgati yake. Vino avo vitujuwa kamba twa mgati mmwake,

⁶ munhu yoyose yolonga kamba kokala mgati ya Mulungu, yakale kamba viyakalile Yesu.

Lagizo da sambu

⁷ Ndugu zangu, siwandikila lagizo da sambu lakini lagizo didija dimukalile najo toka ichanduso. Lagizo dijo da umwaka uwo uja uusenga umuhulike.

⁸ Hata ivo nowandikila lagizo da sambu, ukweli wake wokoneka mgati ya Kilisito na mgati yenu. Kwavija ziza dosegele na mulenge wa ukweli kumwemwesa mwaka.

⁹ Munhu yoyose yolonga kammulenge na kuno komwihila ndugu yake, munhu ayo yang'hali kamdiziza.

¹⁰ Munhu yoyose yomnogela ndugu yake kammulenge na mgati yake kuduhu kinhu chonda kimuhonze munhu yatende nzambi.

¹¹ Lakini munhu yoyose yomwihila ndugu yake kamdiziza. Kotembela mdiziza na hajuwa kochola kwahi, kwavija ziza dimtenda yawe msuwameso.

¹² Nowandikila mweye wana, kwavija nzambi zenu zigeligwa kumgongo kwa kija kiyatendile Yesu Kilisito.

¹³ Nowandikila mweye kina tata, kwavija mumjuwa heyo yakalile toka haichanduso. Nowandikila mweye wabwanga kwavija mumuhuma ija Imdumuka. Nowandikila mweye wana, kwavija mumjuwa Tata.

14 Nowandikila mweye kina tata kwavija mumjuwa heyo yakalile toka haichanduso. Nowandikila mweye wabwanga kwavija mna nguvu, na mbuli ya Mulungu yokala mgati mmwenu na mumuhuma ija Imdumuka.

15 Sekemuinogele isi hebu kinhu chochose kili mwiisi. Munhu yoyose yoinogela isi hadaha kumnogela Tata.

16 Kwavija vinhu vose vili mwiisi ino, kusulukila kwa lukuli, vinhu visulukiligwa na meso ga wanhu, kuitapa kwa munhu kwa kija kiyali nacho na kija kiyotenda, havilawa kwa Tata, ila volawa mwiisi ino.

17 Isi na vinhu vose visulukiligwa vobita, lakini munhu yotenda viyolonda Mulungu, kokala siku zose.

Ija yomwihila Kilisito

18 Wanangu, kino kipindi cha uhelelo, kamba vimuhulike kamba ija yomulema Kilisito kokwiza, hata sambu wengi womulema Kilisito weza, na avo tojuwa kamba uhelelo wammabehi.

19 Wanhu awo walawa mna ikibumbila chetu lakini hawalawile kweli mna kibumbila chetu, kwavija maza walawile mkibumbila chetu, wasigale hamoja na tweye, lakini kusegela kwao kolagusa kamba hawakalile hamoja na tweye.

20 Lakini mweye mugidiligwa Loho Yang'alile, na mweye mose muujuwa ukweli.

21 Siwandikila kwavija hamujuwile ukweli, lakini nowandikila kwavija muujuwa na kuduha uvizi ulawa muukweli.

²² Nani yeli mvizi? Iyo ija yolongwa kamba Yesu siyo Kilisito mkombola yasaguligwe na Mulungu. Munhu kamba ayo iyo yomulema Kilisito na kombela Tata na Mwana.

²³ Munhu yoyose yombela Mwana, vivija kombela Tata, na munhu yoyose yomtogola Mwana, vivija komtogola Tata.

²⁴ Avo, usenga uja umuhulike toka haichanduso ukale mmizoyo yenu. Na wahakala mmizoyo yenu, vivija mokala kwa kuilumba na Mwana na Tata.

²⁵ Na kina acho kiyatulongele kamba kotugwaa ugima wa mazuwa gose.

²⁶ Niwandikila mbuli zino kuwazuma mbuli ya wanhu waja wolonda kuwagiza.

²⁷ Lakini kumwenu mweye, Kilisito kawagidila Loho Yang'alile. Na kamba Loho Yang'alile kokala mgati mmwenu, hamulonda munhu yoyose yawafunze. Kwavija Loho Yang'alile kowafunza kila kinhu na kija kiyowafunza cha ukweli na si uvizi bule. Avo gagogeni mafundizo ga Loho Yang'alile, na kaleni kwa kuilumba na Kilisito.

²⁸ Na sambu mweye wana, gendeleleni kukala mgati mmwake, muladi mna isiku yaheza seketudumbe na seketukone kinyala mgameso gake.

²⁹ Kamba mojuwa kuwa Kilisito komnogeza Mulungu, mujuwe kila munhu yomnogeza Mulungu kaleligwa na heyo.

3

Wana wa Mulungu

¹ Loleni, Tata viyatunogele ng'hani, mbaka tokemigwa wana wa Mulungu! Ona vivo vitwili.

Lekaavo wanhu wa mwiisi hawatujuwile tweye, kwavija hawamjuwile heyo.

² Ndugu zangu, sambi twa wana wa Mulungu, na hatujuwa vondatuwe. Lakini tojuwa Kilisito yahabwela toigala nayo, kwavija tomona kamba viyali.

³ Munhu yoyose yomtamanila Kilisito koisunha, kamba vija Kilisito viyaisunhile.

⁴ Munhu yoyose yotenda nzambi kobena malagizo ga Mulungu, kwavija kutenda nzambi kuko kubena malagizo ga Mulungu.

⁵ Mojuwa kamba Kilisito keza kuzisegeza nzambi zetu, na mgati mmwake mduhu nzambi yoyose.

⁶ Avo munhu yoyose yokala kwa kuilumba na Kilisito hatenda nzambi, lakini munhu yoyose yogendelela kutenda nzambi hamonile na vivija hamjuwile Kilisito.

⁷ Avo wanangu, sekemutogole kuviziligwa na munhu yoyose. Munhu yotenda gaja galondigwa na Mulungu komnogeza heyo kamba vija Kilisito viyamnogeze heyo.

⁸ Munhu yoyose yotenda nzambi munhu ayo wa Mwenembago, kwavija Mwenembago katenda nzambi toka mwanduso. Lakini Mwana wa Mulungu keza mwiisi kukinanga kija kiyatendile Mwenembago.

⁹ Yeli mwana wa Mulungu hagendelela kutenda nzambi, kwavija kavumbuka na Mulungu na Mulungu kamgwaa ugima wa sambi, avo hadaha kugendelela kutenda nzambi.

¹⁰ Vino avo vituwajuwa wana wa Mulungu na wana wa Mwenembago, munhu yoyose hatenda

gaja gomnogela Mulungu hebu hamnogela ndugu yake, munhu ayo hali mwana wa Mulungu.

Inogeleni

¹¹ Na usenga umuuhulike toka hanaichanduso awo uno, tuinogele wenyego.

¹² Sekemuigale na Kaini, yalongozigwe na ija Imdumuka, na kamkoma ndugu yake Habili. Vino habali kamkoma? Kwavija gaja gayakalile yosang'hana geha, lakini gaja gayasang'hane ndugu yake gakala ganogile mgameso ga Mulungu.

¹³ Avo ndugu zangu, sekemukanganye kamba wanhu wa mwiisi ino wowehila mweye.

¹⁴ Tweye tojuwa kamba tumala kulawa mwiifa na twingila muugima, kwavija towanogela ndugu zetu. Munhu yoyose yeliduhu unogelwa kosigala mkufa.

¹⁵ Munhu yoyose yomwihila ndugu yake mkomaji, na mweye mojuwa munhu yoyose mkomaji kaduhu ugima wa mazuwa gose mgati mmwake.

¹⁶ Vino avo vitujuwa unogelwa viwili, Kilisito kaulava ugima wake mbuli ya tweye. Vivija na tweye tuulave ugima wetu mbuli ya ndugu zetu!

¹⁷ Kamba munhu yoyose kana vinhu va mwiisi ino, abaho kamona ndugu yake kaduhu kinhu chochose na hamonela bazi bule, vino kodahaze kulonga komnogela Mulungu?

¹⁸ Wanangu, unogelwa wetu sekeuwe kwa mulomo wiiyeka, ila uwe unogelwa wa kweli na ulagusigwe kwa kusang'hana.

Kugangamala kwetu kwa Mulungu

¹⁹ Vino avo vitujuwa kamba tweye twa mna ikweli, na honda tunyawenyawe mgameso ga Mulungu.

²⁰ Hata kamba mizoyo yetu yotutagusa kamba tubananga, Mulungu mkulu kubanza mizoyo yetu na kojuwa kila kinhu.

²¹ Ndugu zangu, kamba mizoyo yetu haitutagusa, todaha kugangamala mgameso ga Mulungu.

²² Kumwake tobokela chochose kitumpula, kwavija togagoga malagizo gake na kutenda gaja gomnogeza heyoy.

²³ Lagizo jake diyo dino, tumtogole Mwanage Yesu Kilisito, na tuinogele wenyego kamba viyat-ulagize.

²⁴ Munhu yoyose yogagoga malagizo ga Mulungu kokala mgati mmwake. Tojuwa kamba Mulungu kokala mgati mmwetu, kubitila Loho Yang'alile iyatugwelele.

4

Loho wa ukweli na loho wa uvizi

¹ Ndugu zangu, sekemumtogole kila munhu yolonga kana loho wa Mulungu, lakini mgezeni munhu ayo mulole kamba munhu ayo kolongozigwa na Loho wa Mulungu, kwavija watula ndagu wengi wa uvizi walawilila mwiisi.

² Avo, vino avo vonda mumjuwe munhu yolongozigwa na Loho wa Mulungu. Munhu yolonga kamba Yesu Kilisito keza mna ulukuli, munhu ayo kana Loho wa Mulungu.

³ Lakini munhu yoyose halonga vivo mbuli ya Yesu kaduhu Loho wa Mulungu. Munhu ayo

kana loho yomulema Kilisito, na mweye muhulika mwaka kamba kokwiza, na hata sambiki mwaka mwiisi.

⁴ Wanangu, lakini mweye mwa wana wa Mulungu na muwahuma watula ndagu wa uvizi, kwavija ija yokala mgati mmwenu kana nguvu kubanza ija yeli mwiisi.

⁵ Awo wolawa mwiisi ino na walonga vinhu va mwiisi lekaavo wanhu wa mwiisi wowategeleza.

⁶ Lakini tweye twa wanhu wa Mulungu, munhu yoyose yomjuwa Mulungu kotutegeleza tweye, lakini munhu heli wa Mulungu hatutegeleza. Vivo vitujuwa mbuli ya Loho wa kweli na loho wa uvizi.

Mulungu ayo unogelwa

⁷ Ndugu zangu, tuinogele wenyego, kwavija unogelwa wolawa kwa Mulungu. Munhu yoyose yonogela ka mwana wa Mulungu, na komjuwa Mulungu.

⁸ Munhu yeliduhu unogelwa hamjuwile Mulungu, kwavija Mulungu ayo unogelwa.

⁹ Mulungu katulagusila unogelwa wake kumwetu kwa kumtuma Mwanage yaiyeka mwiisi, muladi tuwe wagima kubitila heyo.

¹⁰ Unogelwa wa kweli uwo uno, siyo kamba tweye tumnogela Mulungu lakini heyo katunogela tweye na kamtuma Mwanage kamba nhosa ya kusegeza nzambi zetu.

¹¹ Ndugu zangu, kamba Mulungu katunogela vivo, avo na tweye vivija tuinogele wenyego.

¹² Kuduhu munhu yoyose yamonile Mulungu, lakini kamba toinogela wenyego, Mulungu

kokala mgati mmwetu, na unogelwa wake utelela kumwetu.

¹³ Tojuwa kamba tokala mgati ya Mulungu, nayo Mulungu kokala mgati ya tweye, kwavija katugwelela Loho wake.

¹⁴ Tweye tuwona na kuwalongela wanhu wayagwe kamba Tata kamtuma Mwanage yawe Mkombola wa wanhu wa mwiisi.

¹⁵ Kila munhu yolonga kwa mulomo wake kamba Yesu ayo Mwana wa Mulungu, Mulungu kokala mgati ya munhu ayo, nayo kokala mgati ya Mulungu.

¹⁶ Avo, tweye tojuwa totamanila unogelwa wa Mulungu kumwetu.

Mulungu ayo unogelwa na munhu yoyose yowanogela wayagwe kokala na mgati ya Mulungu, na Mulungu kokala mgati ya munhu ayo.

¹⁷ Tuwe kamba Kilisito na tukale ugima wa kuwanogela wayagwe mwiisi ino na unogelwa utelela mgati yetu na honda tudumbe mdisiku Mulungu vonda yawataguse wanhu wose.

¹⁸ Hanhu heli na unogelwa kuduha kudumba, unogelwa utelele wosegeza bwembwe. Avo munhu yodumba hatelele muunogelwa, kwavija bwembwe dogala kutagusigwa. Munhu yoyose yodumba hatelele muunogelwa.

¹⁹ Tweye tuna unogelwa kwavija heyo kasonga kutunogela tweye.

²⁰ Kamba munhu yahalonga “Nomnogela Mulungu,” akuno komwihila ndugu yake, munhu ayo koviza. Kwavija munhu yoleka kumnogela

ndugu yake yoomona, hadaha kumnogela Mulungu, yoleka kumona.

²¹ Kilisito katugwelela lagizo dino, munhu yoyose yomnogela Mulungu vivija yamnogele ndugu yake.

5

Tuihuma isi

¹ Munhu yoyose yotogola kamba Yesu ayo Kilisito munhu ayo mwana wa Mulungu. Munhu yomnogela tata munhu, vivija komnogela na imwana.

² Vino avo vitujuwa kamba towanogela wana wa Mulungu, kwa kumnogela Mulungu na kugagoga malagizo gake.

³ Kwavija kumnogela Mulungu ako kugagoga malagizo gake. Na malagizo gake gabuha,

⁴ kwavija kila yeli mwana wa Mulungu kodaha kuihuma isi. Vino avo vituihuma isi kwa kumtamanila kwetu Mulungu.

⁵ Vino nani yodaha kuihuma isi? Ni munhu ija yaiyeka yomtogola Yesu Kilisito kamba Mwana wa Mulungu.

Vija vitone na kulonga mbuli ya Yesu Kilisito

⁶ Yesu Kilisito ayo yezile kwa mazi na kwa damu ya kufa kwake. Hezile kwa mazi gaiyeka ila keza kwa mazi na kwa damu. Nayo Loho kolonga kweli, kwavija Loho awo ukweli.

⁷ Avo wakuko wadatu wosindila.

⁸ Loho wa Mulungu na mazi na damu na wano wose wadatu woitogolela.

⁹ Tobokela usindila wa wanhu, lakini usindila wa Mulungu ubanza ng'hani, na kasindila vino mbuli ya Mwanage.

¹⁰ Munhu yoyose yomtogola Mwana wa Mulungu kanao usindila awo mgati yake, lakini munhu yoleka kumtogola Mulungu kamtenda mvizi, kwavija hautogole usindila uyalongile Mulungu mbuli ya Mwanage.

¹¹ Na uno awo usindila, Mulungu katugwelela ugima wa mazuwa gose, na ugima awo wa mna Imwanage.

¹² Munhu yoyose yeli na Mwana wa Mulungu kanao ugima awo, munhu yeliduhu Mwana wa Mulungu kaduhu ugima awo.

Ugima wa mazuwa gose

¹³ Nowandikila mbuli zino, mweye mumtogole Mwana wa Mulungu, muladi mujuwe kamba munao ugima wa mazuwa gose.

¹⁴ Na tweye hatudumba kumgendela Mulungu, kwavija tojuwa twahampula kinhu chochose kamba viyolonda, kotutegeleza.

¹⁵ Avo tojuwa kamba heyo kotutegeleza twahampula kinhu chochose, vivija tojuwa kamba katugwaa kija kitumpulile.

¹⁶ Munhu yahamona ndugu yake katenda nzambi haimgala mwiifa, yampulile kwa Mulungu nayo Mulungu komgwelela ugima. Nolonga mbuli ino kwa awo watendile nzambi haimgala munhu mwiifa. Lakini kuna nzambi yomgala munhu mwiifa, naniye silonga kamba mumpulile kwa Mulungu.

¹⁷ Ubanazi wowose wihile mgameso ga Mulungu ni nzambi, lakini kuna nzambi haimgala munhu mwiifa.

¹⁸ Tojuwa awo weli wana wa Mulungu hawagendelela kutenda nzambi, kwavija Mwana wa Mulungu kowalolesa, na ija Imdumuka hadaha kuwalumiza.

¹⁹ Tojuwa kamba tweye twa wana wa Mulungu na wanhu wose wayagwe mwiisi wotawaligwa na ija Imdumuka.

²⁰ Vivija tojuwa kamba Mwana wa Mulungu keza, katutenda tumjuwe Mulungu wa kweli, tukale mna ukuilumba na Mulungu wa kweli, mna ukuilumba na mwanage, Yesu Kilisito. Heyo yuyo Mulungu wa kweli na yuyo ugima wa mazuwa gose.

²¹ Wanangu, muitiganye sekemuvitambikile vinyago.

Lagano da Sambu kwa Wanhu Wose The New Testament in Kutu, 2014

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World

Language: (Kutu)

Contributor: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 6 May 2025

d1e1c737-3fba-57bf-b568-24ce20fef5c5